

Fotografiet 22), der af Telegrafexpeditionen i 1860 blev kaldet „Fog Bay“, og som antages er de gamle Nordboernes Skjaldsbudir. Denne Dalos er bekendt som Fjeldstedet for det af Giescke først fundne og efter ham opkaldte Mineral Giesckit. Det findes i temmelig betydelig Mængde i løse Porfyrblokke, der findes spredte rundt om Bugten, og synes ikke at hidvære fra selve det Sted, hvor de nu findes, hvad der fremgaar af, at Blokkene dels ere stærkt afrundede, og af, at det uagtet en temmelig omhyggelig Undersøgelse af de mange Porfyrgange, der findes saavel i Stranden som paa Bratningerne af det 419m. høje Fjeld Ukuliarusipkataf ikke lykkes mig at finde denne Porfyri fasttaende. Derimod fandt jeg i 1874 den af Pingsel omtalte Varietet, der synes at være Nephelin eller Elæolith, og som ved Forvittring rimeligvis bliver til Giesckit, i en Gang ved Stranden.

Med dette Sted ansaa jeg denne Egn's geologiske Undersøgelse for foreløbig afsluttet; da begge Siderne af Iqaalikofjordens ydre Del ikke lovede mig et Udbytte, der kunde ækvivalere den derpaa anvendte Tid, og jeg besluttede derfor i den første Halvdel af September, (vi forlode Ukuliarusip den 29de August) at gjøre en Kur Syd paa, dels for at undersøge et Sted paa Den Sermerfot, hvor det angaves, at der skulde være Kryolith, dels for at undersøge Irens Forhold her i Nærheden af Kap Farvel og dels for at besøge Lesfermiutfjorden i Anledning af en Bemærkning i en Afhandling i „Journal of the royal geographical society“ for 1873 af en Mr. Major om Zenonernes Reiser. Paa Veien besøgte vi de varme Kilder paa Den Nanortok. Disse ere allerede gjentagne Gange beskrevne, og jeg skal derfor kun tilføje et Par Bemærkninger. Sydenden af Den er temmelig høj og klippefuld og gennem hele Dens Længde ser man den faste Klippe stikke frem og igjen i Nordenden at hæve sig noget, vel en 50 Meter over Vandfladen. Støttende sig til denne faste Kjerne og flere Steder skjulende denne, gaar en Række hevede Havstokke, og paa den Straaning, disse danne, ligge de varme Kilder paa Dens Nordvest-Ende. Foruden disse findes mange kolde Kilder, der i Forhold til Dens Størrelse synes at føre en paafaldende stor Mængde Vand. Den største af de varme Kilder er, som bekendt, ved Hjælp af de Sten, der danne Havstokkene, afrundet, opdæmmed, og maaske ogsaa noget udbygget, saa Vandstanden er ca. $\frac{1}{2}$ Meter. Den anden er næsten fyldt med slimede Alger, og ved denne ligger Grundvolden til en Jordhytte. Temperaturen, der, som Giescke iagttog, varierer efter Regnsforholdene, kunde jeg ikke maale, da det Thermometer, jeg benyttede til Barometeriagttagelserne, ikke kunde stige saa høit. Varmen i Vandet synes at hidvære fra varm Luft, der stadig bobler op gennem det fine Sand, der bedækker Bunden. Denne Luftart synes, efter et lille Forsøg paa Stedet at dømme, at være Kulhyre. Ved med en tynd Stok at bore Huller i Sandet forøgedes Luftudviklingen i en betydelig Grad. Som Analyserne hos Laube vise; er Vandet næsten frit for faste Bestanddele, og den Kisel og Kalkfinter, der afsættes paa Stenene, er ogsaa forholdsvis ubetydelig. Paa Nordenden af Den Sermerfot viste en Grønlander mig det Sted, hvor der skulde findes Kryolith. Det var som sædvanlig et andet hvidt Mineral, her var det Kvarts og Jelspath, paa andre Steder har det været Flusspath eller Kalkpath. Det maa her være mig tilladt at indstøde den Bemærkning, at der neppe er nogen Udsigt til, at der kan findes Kryolith andre Steder end ved Svigtut, i det Mindste neppe paa et Sted og i en saadan Mængde, at det kan faae praktisk Betydning; thi naar man kjender Grønlandernes Lokalkundskab og deres i Almindelighed store Interesse og skarpe Blik for Naturgjenstandene, er det næsten utænkeligt, at et saa let kjendeligt og efterspurgt Mineral, som Kryolithen er, skulde have kunnet undgaa deres Opmærksomhed. Man maa i Sandhed forbauses over de smaa Kvantiteter af hvide Mineralier, der ikke have undgaaet deres Blik, og over de næsten utilgængelige Steder, hvortil de ofte føre En paa Spørgsmaalet om, hvor de have taget dem. Det synes derfor berettiget at slutte, at, have selv saa ringe Mængder af hvide Mineralier, og det paa saadanne Steder, ikke kunnet undgaa deres skarpe Blik, saa er det heller ikke at vente, at større Kvantiteter paa tilgængelige Steder vil kunne findes.

Efter ved Anlæget Nanortalik at have stiftet Baad, gik vi ind i Bunden af Fjorden Lesfermiut. Paa Veien passerede vi det smukke, vel henved 1,300 m. høje Fjeld Suikarsuaq, se Tegning XXV, som Major i den ovenfor omtalte Afhandling, hvor han omtaler Zenonernes Reiser, gætter paa muligen kunde være en udsøkt Vulkan. Denne Gætning har imidlertid vist sig ikke at være heldig; det er et vældigt Granitfjeld, der ved sin Kompakthed adskiller sig fra de andre mere spredte Kilder, der danne Bredderne af Fjordens Bund, og deraf det grønlandske Navn Suikarsuaq, der betyder det store, solide, udsøfede (Fjeld). — Medens dette Fjeld altsaa ikke kan afgive noget Bidrag til Spørgsmaalet om disse meget omtalte Reiser, findes der et andet Fjeld, der maaske snarere kan bidrage dertil, det er Kuvingof, der ligger lige over for Anlæget Nanortalik paa Sydsiden af Lesfermiut. Paa Zenonernes Kort findes nemlig et Fjeld paa Sydsiden af Grønland, altsaa i den her omhandlede Egn, der benevnes trin: prom: